Ч. 235. Четвер 29 (16) жовтня 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 13.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	К 4·80
на пів року	„ 2·40
на чверть року	„ 1·20
місячно . . .	„ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К 10·80
на пів року	„ 5·40
на чверть року	„ 2·70
місячно . . .	„ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З краевого сойму. — До ситуациї. — Гостина цїсаря Вільгельма в Австриї. — Справи балканьскі.

Понеділкове вечірне засїдане розпочало ся о год. 7½. На тім засїданю вела ся дальша буджетова дискусия. Перший забрав голос польский народовий демократ, посол Р. Баталія. Він зазначив передовсїм, що посли его сторонництва належать до соймової лївиці тому, що они суть за концентрацию сил. Н.-Д. партия не клонить ся перед вїякою доктриною, а за виборчою реформою на основі загального голосованя заявляе ся з мотивів народного інтересу, аби через те причинити ся до осьвідомлюваня широких верств народу та вирвати їх з під впливу елементів, що ведуть боротьбу клясову. Всї верстви польского народу повинна лучити ідея народної солїдарности.

Відтак ширше розводив ся над польско-руским питанем, а при кінци своеї промови обговорював справу сотвореня нових жерел доходу через заведене краевих монополїв та виарендоване зелїзниць через край, квестиї рільництва, промислу, еміґрациї і орґанїзациї робітників.

По нім говорив пос. Стапиньский, який розпочав свою промову від з'ображеня еволюциї, котру перейшла его партия в послїднім роцї: з чотирох послів в соймі і парляментї еї заступництво зросло до 20 мандатів. То спричинило в публичній опініЇ закаламучене понять про людову партию, еї проґраму і тактику. За першу точку своеї проґрами уважае людове сторонництво загальне виборче право, котре дало би народови відповідний вплив на публичні справи. Однако домаганя партиї в більшій части доси не сповнені.

Дальше бесїдник обговорюе відношене свого сторонництва до духовеньства, против котрого людовцї не хотять виступати. Що до квестиї автономії, то людовцї стоять за як найширшою автономією краю та домагають ся відокремленя Галичини з польскою частиною Шлезка. Виборча реформа до сойму повинна бути переведена як найскорше, з'осібна з уваги на можливість розвязаня ради державної; нові вибори соймові повинні відбутись на основі зреформованого виборчого права, щоби народні маси не почувались упослїдженими перед краевим соймом.

Бесїдник домагае ся рівности в виборчім праві, а що-до рускої квестиї, то належить приняти відношене руских мандатів до польских після ключа, принятого в виборчім законі до державної ради. На конець п. Стапиньский повтаряе польскі заяви в рускій справі.

По пос. Стапиньскім виголосив ще промову ґр. Пінїньский, а відтак др. Стефчик, котрий дав широкий начерк економічного занепаду та способи, якими можна би направити лихо. Засїдане покінчило ся о годині 11 мін. 45 в ночи.

На вчерашнім ранїшнім засїданю по прочитаню впливів та полагодженю кількох дрібних предложень промовляв в ґенеральній дискусиї ще пос. ґр. Ст. Тарновский. По его промові на внесене пос. Меруновича дискусию замкнено.

Ґенеральним бесїдником contra вибрано пос. Вітоса а pro дра Леа. По їх промовах при фактичних спростованях заявив пос. др. Король, що він не е відмкремлений з своїми поглядами, але що з ними годить ся цїлий клюб.

По тім промовив ґенеральний референт буджетовий пос. др. Мілевский.

По докінченю его промови засїдане о годині 2 ій відрочено до вечера. На вечірнім засїданю розпочала ся специяльна дебата буджетова.

4)

Колись они жили...

(З російского — Леонида Андреева).

(Дальше).

Тут отець диякон приняв поважний вид, нахмарив ся, але слези знов навернули ся на его очах, і стидливо відвернувшись, він пояснив:

— Дуже зворушливо читають Семен Миколаевич! Так зворушливо, що вся душа перевертае ся. Жив, говорять, колись диякон...

Отець диякон захлипав.

— Жив колись диякон...

Дальше від сліз отець диякон не міг говорити, аж коли положив ся до ліжка, з під накривала шепнув здавленим голосом:

— Ціле жите оповіли. Як то я був псалтирником, недоїдав. Про жінку також, спасибі їм, згадали. Так зворушливо, так зворушливо: начеб ти вмер і над тобою читають псалтирю Жив, говорять... колись, говорять... диякон.

І коли отець диякон говорив, всїм стало ясно, що той чоловік умре, стало ясно з такою страшною певностию, начеб сама смерть стояла тут, межи ними. Невидимим, страшним холодом і зумерком повіяло від веселого диякона, і коли він хлипаючи на ново, сховав ся під накривалом, Торбецкий нервово потер схолоднілі руки, а Лаврентий Петрович грубо розсьміяв ся і закашляв ся.

Від кількох днів Лаврентий Петрович був сильно зворушений. Безнастанно звертав голову до вікна, що через него сияло голубе небо, закинув свою неподвижність і кидав ся неспокійно на ліжку, сердячись крехтячим голосом на доглядачки. Так само сердито поводив ся супротив лікаря при щоденних огля динах. Той замітив вкінци сю зміну, а що був добрячою людиною, спитав его вічливо:

— Що з вами?

— Скучно — сказав Лаврентий Петрович. І сказав се таким голосом, яким говорять страждучі діти, та закрив очи, щоби укрити сльози. А в его „дневнику“, серед заміток про се, які у недужого пульс і віддих, появила ся нова замітка: „недужий жалуе ся на скуку“.

До студента по давному приходила дівчина, котру він любив і еї щоки від сьвіжого воздуху горіли такою живою і ніжною краскою, що було любо і чомусь сумно глядіти на них. Она схиляла ся до самого лиця Торбецкого і говорила:

— Диви, які горячі щоки!

І він дивив ся, але не очима а губами, і глядів довго та сильно, бо почав приходити до здоровля і сили у него прибували. Тепер они не соромили ся перед иншими недужими і цілували ся отверто. Диякон притім делїкатно відвертав ся, а Лаврентий Петрович, не удаючи вже сплячого, глядів на них задорливо і з насьмішкою. І они любили отця диякона, а не любили Лаврентия Петровича.

В суботу отець диякон одержав з дому лист. Він ждав его вже цілий тиждень і всї в клініці знали, що отець диякон дожидае листу і нетерпеливились разом з ним. Підбадьорений і веселий він встав з ліжка і поволи вештав ся по комнатах, всюди показуючи письмо, приймаючи поздоровленя, кланяючись і дякуючи. Всїм давно було вже звістно про дуже високий ріст его жінки, а тепер він доніс про нову еї прикмету.

— Здорово она у мене хропить. Як ляже, так ти еї хоч оглоблею бий, не підойме ся. Хропить і роби, що хочеш. Козир-баба, ей Богу!

Потім отець диякон зуховато підморгнув і кликнув:

— А таку штуку бачили?

І він показав четверту сторону листу, де незугарними, тремтячими лініями був обведенний начерк розчепіреної дитинної руки, а по середині, якраз на долони було написано: „Тосик руку приложив“. Перед тим, заким приложив руку, Тосик був очевидячки занятий ділом, що стояло в звязи з водою та болотом, бо на тих місцях, що приходили против випуклостий долоні і пальців, письмо мало виразні їх сліди.

— Що кажете про мого внука? Чотири роки всього, а розумний, такий розумний, що не можу вам сего сказати. Руку приложив, а!

Одушевлений хитрою штукою, отець диякон клепав себе руками по колїнах і вгинав ся від неповздержного, тихого сьміху. І лице его, що давно не бачило воздуха, блїдо жовте, ставало на хвилю лицем здорової людини, котрої дні ще не почислені. І голос его робив ся кріп-

II. Президент міністрів бар. Бек прибув вчера до Будапешту і в будинку делеґациї відбув конференцию з провідниками сторонництв, між иншими з предсідателем польского Кола, дром Ґломбиньским і дром Шустершіцом. Як зачувати, на тих конференциях бар. Бек заявив послам, що в справі кризи і загальної ситуациї нема ще остаточного рішеня і просив, аби сторонництва здержали ся з остарочним занятєм становища і ухвалами. Із сторони християньско-суспільників зголошено внесенє о додатковий кредит на підвисшенє платні воякiв і поліпшенє харчу. Надіють ся, що внесенє одержить більшість і що не викличе спору з угорскою делеґациєю, позаяк не розходить ся о нову позицию лише о додатковий кредит. — „Slov. Narod“, орґан словіньскої партиї лібераль нoї. жадає рішучо, аби при реконструкциї кабінету полудневі Славяни одержали в кабінеті свого представителя. Коли би так не стало ся, часопись грозить обструкциєю в раді державній.

Як доносять з Відня, цісар Вільгельм прибуде в середу слідуючого тиждня на три дні до Екартсав на лови до архикнязя Франц Фердинанда. Цісар Вільгельм дорогою на Одербурґ приїде до стациї, віддаленої о 19 кільометрів від Відня, а звідтам удасть ся повозом до Екартсав. Без сумніву приїде також на корот кий час до Шенбруна, аби там відвідати цісаря Франц Йосифа I. Приїздови цісаря Вільгельма під ту пору приписують велике значінє, бо уважають его доказом, зложеним перед Европою, що мимо всього союз між Німеччиною а Австро-Угорщиною тревае непохитно. Віденьскі часописи підносять, що на з'їзді будуть порішені дуже важні на будуче постанови

Сербія наслідком трудностий в переговорах Туреччини з Австриєю набирає знов більшої відваги, а до того причинила ся немало візита анґлїйского посла білгородского у короля Петра і відповідь царя, що прийме депутацию сербску під проводом королевича Юрия, котра виїхала наслідком того до Петербурга.

З Чорногори надходять вельми тривожні вісти, що заповідають поважні події. Военні приготовленя ведуть там поквапно, а австрийскі офіцирскі і урядничі родини виїхали з Котару. Чорногорці укріпляють артилерийскі становища на Ловчиньских верховинах і доводять їх до военного стану. Герцеґовиньскі виходції, що живуть в Чорногорі, підбурюють тамошне населенє против Австриї, а на вічу в Нїксичу ухвалено резолюцию, в котрій звертають ся з найбільшим завзятєм і погрозами против Австриї, заповідаючи, що на случай війни не будуть зважати на межинародні умови.

Бойкот в Туреччині против австро-угор. купців значно вже ослаб а ще більше против Льойда, бо виявило ся, що обі сторони на тім потерпіли. Так само австрийскі почти спокійно урядують. Але зате проявляє ся крамола против султана, а між вспятними живлами, котрі сей напрям піддержують, занимають перше місце Альбанці, бо они противні рівноправности християн.

Новинки.

Львів, дня 28-го жовтня 1908.

— **Іменованя і перенесеня.** Є. В. Цїсар іменував учителя і управителя курсу кутя коний в академії ветеринариї у Львові, Павла Крестовича, надзвичайним професором в тій академії. — П. Намістник перенїс старш. комісаря повіт., Меч. Табо з Жидачева до Станиславова, конципіста Намістн., Артура Льореша з Грибова до Жидачева і практиканта концептового Наміст. Збігнева Юзефчика зі Львова до Грибова. — Гал. Дирекция почт і телеґрафів у Львові перенесла официяла почтового Людв. Шайгара з Коломиї до Львова.

— **В справі обходу цїсарского ювилею** дня 2 грудня с. р. на численні запитаня з ріжних сторін інформує „Руслан“, що кр. Рада шк. видасть що до обходу в школах окремий розпорядок і день 2 грудня має бути від науки вільний, а присьвячений торжественному обходови. Позаяк і наші читальні бажають обходити торжественно сей ювилей деклямацийними вечерами і в тій цїли користувати ся шкільними салями, отже радимо тим читальням і товариствам, щоби як найскорше вносили подання через шк. Ради окружну до кр. Ради шк. о дозвіл ужитя шкільної салї на сей обхід в який день сьвяточний або недїльний (коли нема в школї науки). Але що вимагає ся згоди місцевої Ради шк. на відступленє шкільної салї, тому радимо, щоби на тім поданю, котре має бути внесене через окр. Раду шк. до кр. Ради шк., значила місцева Рада шк. з приложенем печати, що згоджує ся на ужитє шкільної салї на сю цїль на день означений в поданю, бо инакше подане з Ради шк. окр. або краевої булоб звернене о опінїю до Ради шк. місцевої і через те проволїкалаб ся справа. Всеж таки з огляду на короткий час радимо поскорити з такими поданями.

— **Торговельний відділ** при Тов. „Просьвіта“. Головний Виділ Тов. „Просьвіта“ у Львові подає отсим до загальної відомости, що при своїй канцеляриї заложив торговельний відділ, щоби з сільскими крамницями увійти в близший контакт та зорґанізувати їх в одну спільну цїлість через посередничене в закупні товарів і удїлюванє фахових рад та вказівок. Відділови торговельному удало ся заключити з одною великою рафінериєю користну угоду в справі достави нафти о дуже добрій якости і по дешевій цїні, а в найблизших днях буде підписана угода в справі достави пруского камінного вугля в цїловаґонових посилках. Тов. „Просьвіта“ не ходить о власний інтерес оно кладе собі за цїль через закупно товарів в як найбільших скількостях у жерела узискати для крамниць як найдогіднїйші услівя і заосмотрювати їх лише в добрий і дешевий товар. Інтересовані сторони, котрі бажають на зимовий час заосмотрювати ся за нашим посередництвом в нафту і вуголь, зволять зголосити ся як найскорше. Бажаних інформаций удїляє головний виділ товариства охотно листовно.

— **Анкета** в справі плянів на будову народних шкіл. В будинку Намістництва зібрала ся дня 24 с. м. анкета під проводом п. віцепрезидента краевої Ради шк. дра Дембовского, щоби розглянути пляни на шкільні будинки, виладжені субкомітетом, вибраним в тій цїли на засїданю анкети дня 7 жовтня с. р. Референтом був староста Несьоловский. Участь в анкеті взяли посли і краеві інспектори, з Русинів пп. Матїев і Барвіньский. По основній дискусиї над принциціяльними квестиями ухвалено признати виладжені пляни на будову народних шкіл за відповідні з малими змінами і приняти їх за підставу до виладженя нормальних плянів.

— **Дрібні вісти.** Загальні збори філїї Руского тов. педаґоґічного в Дрогобичи відбудуть ся дня 19 падолиста с. р. в сали „Руского касина“ о 3 дїях год. по полудни. — Станиславівска „Достава“ має в падолисті с. р. отворити у Львові великий склад своїх товарів церковних. — „Народна Торговля“ одержала на міжнародній виставі кухарскій у Львові найвисше відзначене Grand Prix за свої знамениті напитки. Єсть се вже 5 відзначене нашої „Народної Торговлї“ в тім два золоті медалї. — Фальшиву 5-коронівку заквестіоновано вчера у господаря сільского Мих. Москви, котрий платив нею перекупцї на площі Стрілецкій. — Суд

ким та дзвінким і бодро гомоніли звуки зворушливої пісні: „Висшу від небез і чистїйшу від сонішного сьвітла, що спасла нас від клятви, Владичицю сьвіта піснию почтім!..“

Того самого дня водили на виклад Лаврентия Петровича. Прийшов він звідтам зворушений, з тремтячими руками і кривою усьмішкою, сердито відтрутив доглядачку, що помагала ему класти ся до ліжка, і сейчас закрив очи. Однак отець диякон, що сам перебув виклад, заждав на хвилю, коли очи Лаврентия Петровича відкрили ся, та із спочуваючою цікавостию почав допитувати ся про подробиці оглядин.

— А що, отченьку, жалібно, ні? І про тебе говорили: жив, кажуть, колись, купець..

Лице Лаврентия Петровича стягнуло ся гнївно. Він глянув на диякона ненавистно, відвернув ся до него спиною і знов закрив рішучо очи.

— Нічого, отченьку, успокій ся. Виздоровієш та ще не так станеш доказувати, чудесно!... — продовжав диякон. Він лежав на спині і задумчиво глядів на повалу, на котрій іграв ся сонїшний промінь, що не знати звідки там відбив ся. Студент пішов курити і підчас мовчанки було чути лише тяжкий і короткий віддих Лаврентия Петровича.

— Так, отченьку, — поволи, із спокійною радостию говорив диякон — як будеш в наших сторонах, до мене заїзджай. Від стациї пять верст, всякий мужик тебе довезе. Єй Богу, приїзджай, угощу тебе за милу душу. Квас у мене — не можу тобі сказати, такий солодкий!

Диякон зітхнув і помовчавши, сказав:

— До „Троїцкої“ я от також піду. І за твоє імя проскуру возьму. Потім огляну соборні церкви. До лазні піду. Як ві ще називають, отченьку, купецка, що?

Лаврентий Петрович не відповів і отець диякон рішив сам:

— Купецка, так. А потім, за милу душу — домів!

Диякон замовк зворушений і настала тишина. І ще не розвіяла ся вперед его очий викликана ним картина близького щастя, коли до его уший дійшли страшні слова. Страх був в однім їх звуцї; страх в грубім і злобнім голосї, що видавав одно по другім жорстокі слова:

— На Ваганьовкове кладовище підеш, от куди!

— Що ти говориш, отченьку? — не розумів диякон.

— На Ваганьовкове, на Ваганьовкове, кажу, пора! — відповів Лаврентий Петрович. Він обернув ся лицем до диякона і навіть голову спустив з подушки, щоби ні одно слово не минуло того, в кого було звернене. — Заволічуть тебе в анатомію і так тебе поріжуть, що „за милу душу“ буде!

Лаврентий Петрович розсьміяв ся.

— Що ти, що ти, Бог з тобою! — бормотів диякон.

— Зі мною нічо, але як тут небіщиків ховають, се потїха. Наперед руку відріжуть — руку поховають. Потім ногу відріжуть, ногу поховають. Так не одного бідолаху цїлий рік таскають, перетаскати не можуть.

Диякон мовчав і випуленими очима глядів на Лаврентия Петровича, а той говорив дальше. І було щось відразливе та розпучливе в безличній отвертости его бесіди.

— Дивлю ся я на тебе, отче диякон, і думаю: старий ти чоловік а дурний, такий дурний — до сьвятости. Ну, і чого ти гороіжиш ся: до „Троїцкої“ поїду, до лазні піду... Або верзеш про ту яблоню „білий сок“! Жити тобі всього тиждень, а ти...

— Ну, так, тиждень. Не я говорю, доктори говорять. Лежав я недавно, буцім то спав, а тебе в комнаті не було. От студенти й говорять: незабаром, говорять, нашому дияконови конець... Тиждень потягне.

— По-тя-гне?

— А ти думаєш, *она* помилує? — Слово „она“ Лаврентий Петрович вимовив із страшною виразностию. Відтак він підніс до гори свій величезний кулак і полюбувавшись его величиною, говорив дальше. — От глянь лише! Приложу его до кого, так зараз ему буде „аз і хверт“. А преці... Ну, а прецінь же... Ех, дияконе дурненький! До „Троїцкої“, до лазні піду... Не такі люди жили, та й ті повмирали.

(Конець буде).

окружний в Сяноцї засудив на 2 роки вязницї канцелїста судового з Буківска Кржеменецкого, за спроневірене около 10.000 К сирітских гроший, а управительку почти в Улючу Траверову на $1^1/_2$ року вязницї за спроневірене 7000 К судових гроший. — Скоропостижною смертию померла онодгу серед підозріних проявів 19-лїтна Мария Токарівна, служниця в реальности при ул. Глиняньскій 2. Тіло відставлено до заведення судової медицини, а помешкане десінфекционовано.

— **Репертуар львівского руского народного театру в Станиславові** (Саля тов. ім. Монюшка. Початок представленя о год. 7·30 вечером).

В четвер, дня 29 с. м. „Мари“, драма в 3 дїях Г. Ібсена.

В суботу, 31 с. м. в друге „Жидівка“ опера в 5 дїях Галевія. Гостинний виступ М. Шляфенберґа.

В недїлю, 1 падолиста о год. 3 пополудни по вниженых до половини цїнах: „Сватане на Гончарівцї“ народна оперетка Гр. Квітки Основяненка; вечером о годинї 7·30 „Чумаки“, комедия в 4 дїях Карпенка Карого.

Всячина
для науки і забави.

— **Бажане Мустафи.** (*З турецкого — Гайдара Фазлялїха*). Ще нинї стоїть менї перед очама, як колиб я его живцем видїв перед собою — а то вже прецї яких три роки тому, як він помер. Він був майже над міру великий, той **Мустафа**, а такий сухий як скипка; чоло у него було таке поморщене, мов би хто его порізав а лице опалене — була то взагалї якась дивна людина. А на его похиленім карку сидїло вже сїмдесять лїт!

Від коли став підперізувати ся поясом, добував день в день, від рана до вечера **рінь** з води по обох берегах та пересівав крізь дротяну сїтку. Він вибирав рінь а ріка знов єї наносила. Так боров ся він рік в рік з рікою. Рінь перед сїткою, пісок за сїткою. В шість кошів на три кострубаті коники набирав старий відтак пісок до міста, та й заєдно туп — — туп за ними і гатьта та вісьта а студена люлька за пазухою. Хоч би хтось і постійно купував, то все таки то тяжкий кусень хлїба! Вистане лиш раз на день а що року на одну свитину.

В пятницю по молитві іхкіндіджа сидїв він одного разу з кількома старими на лавцї коло керницї перед мошеєю. Кождому з них **чогось забагало ся**, чогось неможливого.

— Ей коби то я мав то, що я собі погадав: — замки та села!

Другий вдоволив би ся лиш тим, як би став цїсарем, а третий хотів би мати так як в казцї: горшки повні золота.

— А ти, Мустафо, що?

— Я хотів би — ну, хотів би — ще раз бути молодим, щоби я міг добувати свою рінь, **як колись давнїйше**.

— **Хто перший винайшов бальон.** Загально думають, що то Французи, братя Монґольфієри (Montgolfier) були перші, котрі винайшли бальони; показуєсь однак, що справедшним першим винахідником був Бразилієць Ґусмао, котрий родив ся в 1685 р. Єго виховували Єзуїти і він в 15 році житя приїхав до Европи а на університетї в Коімбрі одержав степень доктора церковного права та став опісля сьвященником на дворі портуґальского короля Йоана V. Тут то предложив він королеви в 1709 р. якесь дивне пропамятне письмо з просьбою, щоби король надав єму патент на его винахід, котрий він ось так описав:

„Я винайшов спосіб, котрим можу порушати ся у воздусї так, як то можна на земли і у водї, лиш за помочию моего приладу можна осягнути далеко більшу скорість. Моя машина може робити на день 200 миль а навіть і більше“. — Він розповідав відтак, які користи може его винахід принести: „Король міг би тодї подавати своїм войскам без страти часу найважнїйші повідомленя а найдальшим краям най пильнїйші прикази, купцї могли би в очах ворога привозити обляженим місцям поживу і гроші, можна би відкрити краї на бігунах а слава короля і Портуґальців не мала би границь“. — Дня 17 цьвітня 1709 казав Йоан V. виставити сьвященикови Ґусмао патент, іменував его канонїком і рівночасно покликав на катедру математики на університетї в Коімбрі. Ґусмао зважив ся був показати публично свою машину до лїтаня.

Дня 5 серпня того самого року прийшов був король з цїлим своїм двором до т. зв. індийской палати (Каза да Індія) в Лїсбонї. Величезна товпа дожидала нетерпеливо, що то буде. Наконець явив ся і Ґусмао зі своїм приладом. Серед глубокої тишини зібраного народу приступив він до дїла. По коротких приготовленях підняла ся машина із землї і стала поволи підносити ся аж до висоти даху замку. Тут постояла она якийсь час спокійно, а коли почала підносити ся дальше, вдарила собою об вистаючий ґзимс так сильно, що ушкодила ся і впала поміж здивованих видців.

Товпа не сумнівала ся вже тепер, що Ґусмао винайшов дійстно якусь машину до лїтаня, але зато тим пристрастнїйше зачала виступати против неї. Вся Лїсбона говорила, що то якась потвора з пекла а з бідного сьвященика зачали висьмівати ся на всї способи. Боязкі люди споглядали зкоса на сьвященика, уважаючи его за якогось чарівника, котрий при помочи чорта видумує щось такого, що готове людем в головах попевертати. Розповідали навіть страшні річи про винахідника. Ґоворили, що він по ночах нараджує ся з чортами а навіть на королївскім дворі зачали Ґусмаа уважати за чарівника. Коротко сказавши нещасливий сьвященик не міг вже публично показувати ся і мусів укривати ся зі своїм винаходм. Навіть король радив єму в виду загального обуреня не робити нїяких проб. В виду того не дивниця, що ширший сьвіт не довідав ся нїчого про его винахід. Ґусмао виїхав до Риму а вороги его скористали з того і стали ще більше бунтувати короля против него. Бідний чоловічиско втік остаточно у вересни 1724 р. і нїхто не знав, де він подів ся. Аж пізнїйше розійшла ся чутка, що він помер в шпитали в Толедо і що братство сьв. Петра похоронило его з милосердия в церкві сьв. Романа. В національний біблїотецї в Парижи знаходить ся в пятім томі збірки штихів рисунок Ґусманової машини до лїтаня, то одаїсеньке, що остало ся з его винаходу. Має бути певною річию, що братя Монґольфієри, котрі в 58 лїт по смерти бразилїйского сьвященика винайшли бальон, не знали нїчого про винахід Ґусмаа.

— **Дарунок Цезаря для Клеопатри.** В Амбех в Єгиптї зроблено сими днями вельми важне для слїдителїв старини відкрите. Там знайдено закопану в земли стару як сьвіт вазу, зроблену з дуже цїнного материялу і висоти 1 метра. На ній єсть з'ображений емалїовим малюнком портрет, котрий після написи, яка там знаходить ся, єсть без всякого сумнїву автентичним портретом Юлїя Цезаря. Та й сама робота вказує на часи Юлїя Цезаря. Ваза мусїла бути зроблена на особистий приказ Цезаря і можна навіть означити рік, в котрім она була зроблена. Юлїй Цезар, як звістно, удержував зносини з єгипетскою королевою Клеопатрою. Напись вказує на то, що вазу зроблено умисно для єгипетскої королевої і що Цезар післав єї в дарунку за гостинне приняте, якого зазнав у королевої. Нинї має тота ваза неоцїнену вартість яко доказ історичної подїї; але вже тодї, коли була зроблена, мусїла бути дуже цїнна, бо єсть як найделїкатнїйшої артистичної роботи і складає ся у всїх частях з дуже цїнного материялу. Она важить около 50 кільо.

— **Непонятний рекрут.** Якось недавно тому один поручник „держав школу“ з рекрутами з пермской ґубернії в Росії і межи ним а одним рекрутом завелась така розмова:

Поручник: Що робиш, голубчику, коли в поли стрітиш ворога?

Рекрут: Убю его на смерть, ваше високородие!

Поручник: Добре! Але що ти зробиш, коли стрітиш в поли цїлий баталїон ворогів?

Рекрут: Убю его на смерть!

Поручник: До того ти сам один за слабий, ти відступиш ся так, щоби тебе не видїли і даш знати. А що зробиш, коли побачиш в поли корову, котрої нїхто не пильнує?

Рекрут: Убю єї на смерть!

Поручник: Зле.

Рекрут: Відступлю ся і дам знати!

Поручник: Також зле. Ти возьмеш єї за роги і приведеш в лаґер (табор). — Скажиж менї тепер, що зробиш, коли мене стрітиш в поли?

Рекрут: Убю на смерть, ваше високородие!

Поручник; Пусте плетеш! Я прецї твій командир і маю на собі такий сам російский мундур, як і ти.

Рекрут: Уступлю ся і дам знати!

Поручник: Дурак! Я прецї не баталїон ворогів.

Рекрут: То возьму ваше високородие за роги і поведу в лаґер.

Поручник по таких відповідях не розпитував вже дальше того рекрута.

Телеґрами.

Будапешт 28 жовтня. Є. Вел. Цїсар приймe нинї о 1 год. по полудни на приватній авдиєнциї француского амбасадора у Віднн, Кросієра.

Льондон 28 жовтня. „Times“ доносить з Софії під вчерашною датою: Заступники Анґлії, Франциї і Росиї вручили нинї рано рівнозвучні ноти, в котрих дораджують, щоби болгарске правительство вислало свого заступника до Константинополя в цїли осягненя від Туреччини признаня независимости Болгарії і угоди з Туреччиною що до справедливого відшкодованя. Нїмеччина і Італія похвалили тоту ноту. Вижидахть, що відповідь Нїмеччини буде так само в тім дусї користна. Болгарске правительство увільнило вже 75.000 резервістів покликаних до служби і відослало їх домів.

Константинополь 28 жовтня. Як зачувати, султан по вчарашнім байрамі сказав до великого везира Кіяміла-паші, що єсть з него так вдоволений, що нїколи не бажав би собі, щоби хто инший обняв уряд великого везира.

Константинополь 28 жовтня. Орґан молодотурецкого комітету, обговорюючи теперішне положенє, каже, що анексия Босни і Герцеґовини єсть вельми користною для Австро-Угорщини а для Туреччини єсть користним відкликане австро-угорского войска з новобазарского санджаку, бо усуває можливість вибуху конфлїкту. Порта мусить обставати при жаданю відшкодованя від Австро-Угорщини. Конференция держав без Австро Угорщини не може відбути ся; з другої же сторони Туреччина не може взяти участи в конференциї, коли справа відшкодованя за анексию Босни і Герцеґовини не буде управильнена. Що до Болгарії, то порозуміне єсть конечне, але доси его не осягнено. Туреччина не признає независимости Болгарії доти, доки Болгария не заплатить свого довгу. Болгария єсть одвічальною за евентуальний вибух конфлїкту.

Цїна збіжа у Львові.

дня 28 жовтня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	10·50	до	10·80
Жито	8·60	до	8·90
Овес	6·60	до	6·90
Ячмінь пашний	6·60	до	7·—
Ячмінь броварний	7·50	до	8·—

За редакцию відповідає: Адам Косткевич.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).